

บทที่ ๔

บทบาท และ หน้าที่ของสื่อมวลชน

บทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชน

ได้มีทั้งนักการศึกษาและนักสื่อสารมวลชนได้กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชนไว้หลายท่านด้วยกัน เช่น

ศาสตราจารย์สำเภา วรวงูร อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้กล่าวถึงหน้าที่ของสื่อมวลชนไว้ว่า "สื่อมวลชนมีหน้าที่สำคัญ ๔ ประการ คือ เผยแพร่เรื่องราวต่างๆ ให้ข่าวสาร ให้ความบันเทิง โฆษณาค้าขาย และ ให้การศึกษา" เป็นต้น

ส่วนนักการศึกษาเช่น "ซีเบิร์ต" ได้กล่าวถึงหน้าที่ของสื่อมวลชนไว้ ๓ ประการด้วยกันคือ เสนอข่าวสาร ให้ความบันเทิง และ โฆษณา"

ส่วน ดร. เกษม ศิริสัมพันธ์ ได้กล่าวถึงหน้าที่ของสื่อมวลชนไว้เป็น ๓ ประการด้วยกันคือ เสนอข้อเท็จจริง เป็นผู้นำในการเสนอความคิดเห็น และให้ความบันเทิง"

จากความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชน ตามความคิดเห็นของนักการศึกษาและนักสื่อสารมวลชนซึ่งได้กล่าวมาแล้วนั้น พอจะสรุปบทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชนที่สำคัญไว้ได้เป็น ๕ ประการด้วยกันคือ

๑. เสนอข่าวสาร หน้าที่ของสื่อมวลชนที่สำคัญประการหนึ่งก็คือการเสนอข่าวสารให้แก่ประชาชนโดยทั่วไป โดยเริ่มตั้งแต่การหาข่าว รวบรวมข่าว และจัดส่งข่าวไปให้ประชาชน ข่าวดังกล่าวนั้นอาจจะเป็นการเคลื่อนไหวทางการเมืองทั้งภายในและภายนอกประเทศ ข่าวเศรษฐกิจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการค้าขายและการทำมาหากินของประชาชน ข่าวกีฬาและข่าวบันเทิงต่างๆ ตลอดจนข่าวอุบัติเหตุและข่าวอาชญากรรมโดยทั่วไป ฯลฯ การเสนอข่าวของสื่อมวลชนโดยทั่วไปจะต้องเสนอตามข้อเท็จจริง โดยไม่จำเป็นต้องสอดแทรกความคิดเห็นใดๆ ลงไป คุณค่าของการเสนอข่าวนั้น ขึ้นอยู่กับความรวดเร็ว ถูกต้อง และมีรายละเอียดครบถ้วน

๒. เสนอความคิดเห็น โดยทั่วไปแล้วสื่อมวลชนไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และ ภาพยนตร์ จำเป็นจะต้องเป็นตัวแทนของประชาชนในการเสนอความคิดเห็นให้กับ

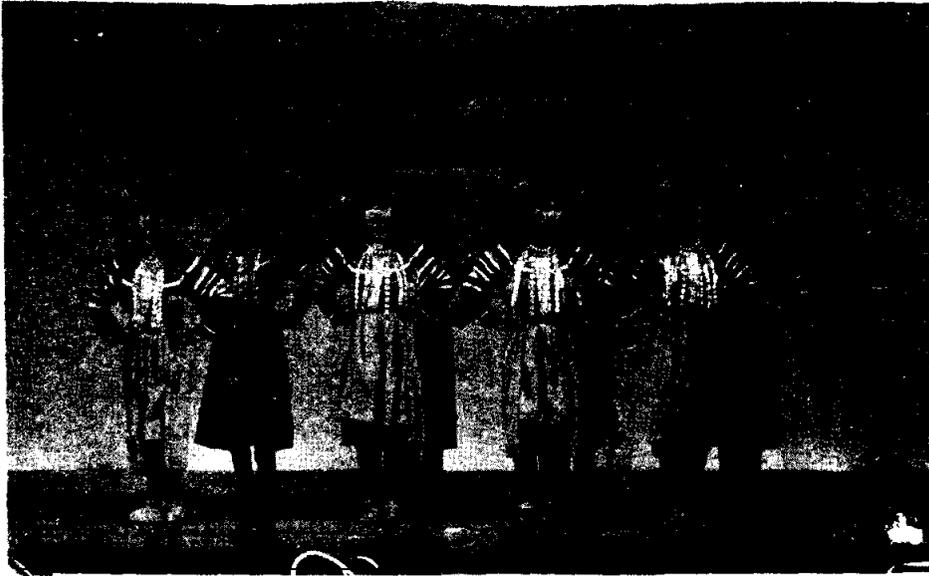
ผู้บริหารประเทศได้รับทราบ คุณค่าของบทวิจารณ์นั้นขึ้นอยู่กับสิ่งที่สื่อมวลชนได้ยกเนื้อหาว่าวิจารณ์ ในรูปของบทความว่ามาจากข่าวที่ถูกตั้งหรือไม่ มีความสำคัญเพียงพอหรือไม่ และการวิจารณ์ นั้นมีวิจารณ์เฉพาะเพียงพอหรือไม่ และเป็นตัวแทนของความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนใหญ่หรือไม่ สิ่งที่สำคัญคือสื่อมวลชนจะต้องทำการตรวจสอบประสามติของประชาชนอยู่เสมอ เพื่อที่จะ ใ้ผู้วิจารณ์และให้ข้อเสนอแนะที่มีน้ำหนักเพียงพอ

๓. ให้ความบันเทิง การให้ความบันเทิงนั้นเป็นหน้าที่ที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ของสื่อมวลชนโดยทั่วไป ผู้ที่อ่านหนังสือพิมพ์ ผู้ที่ฟังวิทยุ และผู้ที่ชมโทรทัศน์และภาพยนตร์ โดยทั่วไปมักเลือกทำในเวลาว่างจากการทำงานและต้องการพักผ่อน อาจจะเป็นช่วงตอนเช้า ก่อนไปทำงาน ตอนพักหลังรับประทานอาหารกลางวัน หรือ ตอนเย็นภายหลังเลิกงาน ฯลฯ ในช่วงเวลาดังกล่าวสื่อมวลชนจะได้รับความสนใจมากที่สุด ฉะนั้นสื่อมวลชนควรตระหนักหน้าที่ ประการนี้ให้มาก เพราะเป็นความต้องการของประชาชนโดยทั่วไป

๔. ให้ความรู้ สื่อมวลชนจะต้องทำหน้าที่ให้ความรู้แก่ประชาชนโดยทั่วไป อาจ จะเป็นการให้ความรู้โดยตรง เช่น วารสารทางการศึกษา ตำราเรียน วิทยุโรงเรียน และ โทรทัศน์การศึกษา หรืออาจจะแทรกอยู่ในรายการต่างๆ ในรายวิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ หรือ ในบางคอลัมน์ของหนังสือพิมพ์ ก็ได้

๕. โฆษณาและประชาสัมพันธ์ บทบาทและหน้าที่ที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การ โฆษณาสินค้า และ บริการต่างๆ ตลอดจนการประชาสัมพันธ์กิจการต่างๆ เกือบจะกล่าวได้ว่า ทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และ ภาพยนตร์ ต่างก็มีรายได้จากการโฆษณาสินค้า และ กิจการ ต่างๆ จนไม่สามารถแยกออกจากกันได้ การโฆษณานี้ไม่ใช่จะเป็นประโยชน์แต่เฉพาะสื่อมวลชน ซึ่งได้รับเงินจากค่าโฆษณา และ เจ้าของสินค้าหรือกิจการต่างๆ ที่จะมีรายได้มากขึ้นจากการ ขายสินค้าได้มากขึ้นเท่านั้น แม้ประชาชนโดยทั่วไปก็ยังมีความต้องการเป็นอย่างมาก ที่จะทราบว่าเมื่อต้องการที่จะดูภาพยนตร์ที่โรงใดโรงหนึ่ง ก็อยากจะทราบว่าโรงภาพยนตร์ใดฉายเรื่อง ใ้ใคร และเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร น่าดูหรือไม่ หรือเมื่อต้องการอยากที่จะซื้อสินค้าอย่าง ใ้ใคร ก็อยากจะรู้ว่าสินค้านั้นๆ บริษัทใดผลิตออกมาจำหน่ายบ้าง สรรพคุณเป็น ใ้ใคร ราคาประมาณเท่าใด และมีจำหน่ายที่ใ้ใครบ้าง ฯลฯ เป็นต้น ฉะนั้นการโฆษณาหรือ

ประชาสัมพันธ์ จึง เป็นหน้าที่ที่สำคัญและเป็นประโยชน์ ทั้งสื่อมวลชน เจ้าของสินค้าและกิจการ ตลอดจนประชาชนโดยทั่วไปซึ่ง เป็นผู้ซื้อสินค้าและใช้บริการ

หน้าที่ปลีกย่อยอีกอย่างหนึ่งของสื่อมวลชนก็คือการส่งเสริมวัฒนธรรมของชาติ ให้เป็นที่รู้จักกันทั้งภายในประเทศ และ ภายนอกประเทศ

นอกจากสื่อมวลชนจะให้บริการแก่สังคมโดยรวมแล้ว บ่อยครั้งที่สื่อมวลชนจะต้องให้ความสำคัญแก่ภาคเอกชนด้วย

บทบาทของ สื่อมวลชนทาง คำนการ ศึกษา

ระบบการสื่อสารมวลชนนั้นเข้าไปเกี่ยวข้องกับมนุษย์ทุกคน จนกระทั่ง เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าเป็นความต้องการอย่างหนึ่งของมนุษย์ นอกเหนือไปจากปัจจัย ๔ อันได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และ ที่อยู่อาศัย แล้วสื่อมวลชนก็ยังเป็นความต้องการของมนุษย์ในปัจจุบันจนกระทั่ง เกือบถือว่าขาดไม่ได้เช่นกัน ทั้งนี้เพราะสื่อมวลชนเป็นสิ่งที่ใช้ทั้ง ชาวสาร ข้อคิดเห็น ความบันเทิง ความรู้ และ แหล่งของสินค้าและบริการ ที่จะช่วยให้เราไม่มีโอกาสเลือกตกใจซื้อ

ในค่านการศึกษานั้น สื่อมวลชนก็มีบทบาทเป็นอย่างมากทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยมีนักสื่อมวลชนและนักประชาสัมพันธ์ เช่น นายวิลาส มณีวัต โค้กกล่าวว่า "การสื่อสารมวลชนมีประโยชน์ในค่านการศึกษามวลชน เพราะว่าการศึกษามีได้จบอยู่ที่ประตูโรงเรียนหรือ สิ้นสุดลงที่รั้วของมหาวิทยาลัยเท่านั้น แต่ประชาชนยังต้องมีการศึกษาอยู่เสมอ คือการศึกษา เพื่อที่จะให้เข้าใจสภาพของ สังคมปัจจุบันรอบๆ ตัวเรา การสื่อสารมวลชนจะช่วยให้เขาเป็น พลเมืองดีของชุมชนประชาธิปไตย และเพื่อให้ได้รับความอภิรมย์ และ สิ่งจริงใจของศิลปะ เพื่อให้มีชีวิตอย่างผาสุก สิ่งเหล่านี้จะมีได้ก็ต่ออาศัยการศึกษาอย่างถูกต้อง ซึ่งการสื่อสารมวลชนช่วยได้อย่างมาก และมีหน้าที่โดยตรงในทางนี้ เพราะสื่อมวลชนก็คือ สื่อแห่งการ ศึกษาที่สำคัญที่สุดของประชาชนในสังคมปัจจุบัน"

ส่วน วิล เบอร์ ชแรม นักวิชาการผู้เขียนตำราการสื่อสารมวลชน โค้กกล่าวถึง บทบาทของการสื่อสารมวลชนที่เกี่ยวข้องทางค่านการศึกษาวัวว่า "สื่อมวลชนเปรียบเสมือน ครูซึ่งสามารถให้ทั้งวิชาการใหม่ๆ และ ทศนคติต่างๆ "

สาเหตุที่ต้งนำเอาสื่อมวลชนมาใช้ประโยชน์ในการศึกษา

สาเหตุที่นำเอาสื่อมวลชนประเภทต่างๆ เข้ามมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษามีอยู่ ๕ ประการที่สำคัญคือ

๑. จำนวนผู้เรียนที่ได้เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนแวก ปัจจุบันนี้นักเรียน นักศึกษาในทุกระดับ ตั้งแต่ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และ อุดมศึกษา ได้เพิ่มขึ้นเป็นอันมาก โดยเฉพาะ

ในระดับอุดมศึกษา ตามมหาวิทยาลัยและสถานการศึกษาชั้นสูง ไม่สามารถสนองความต้องการของผู้ที่เรียนในระดับนี้ได้ จึงได้เกิดมหาวิทยาลัยเปิดขึ้นมา ในอดีตก็มีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปัจจุบันก็มีมหาวิทยาลัยรามคำแหง และ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช แต่อย่างไรก็ตามหากไม่มีสื่อมวลชนหรือสื่อการสอนมาช่วย ปัญหานี้ก็ไม่สามารถแก้ไขให้ลุล่วงไปได้ ฉะนั้นมหาวิทยาลัยเปิดทั้งหลายจึงได้นำเอาสื่อมวลชนหรือสื่อการสอนเข้ามาช่วยในรูปแบบต่างๆ กัน เช่น โทรทัศน์วงจรปิด การเข้าสถานีวิทยุและโทรทัศน์เพื่อใช้ในการสอนนักศึกษา การจัดสิ่งพิมพ์ทั้งในรูปแบบของจดหมายข่าว ตำราเรียน เอกสารประกอบการเรียนการสอน คู่มือการเรียนการสอน ชุดเทปประกอบการเรียน และชุดโปรแกรมการสอนไปยังนักศึกษา

๒. ปัญหาการขาดแคลนอาจารย์ผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญ ในการสอนในวิชาบางสาขาจะพบว่า เราขาดแคลนผู้สอนที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญเป็นอย่างมาก เช่น ในสาขานิติศาสตร์ จำเป็นต้องอาศัยผู้ที่ทำงานในวงการตุลาการมาเป็นเวลานาน มีความเชี่ยวชาญในการตีความตัวบทกฎหมายและคดีลึกลับต่างๆ มาเป็นอย่างดี ส่วนทางด้านการสอนภาษาต่างประเทศก็เช่นกัน เราจำเป็นต้องใช้เสียงของเจ้าของภาษาในการออกเสียง และ อาจารย์ที่เป็นคนไทยช่วยในการอธิบายความหมายต่างๆ เป็นภาษาไทย ตามโรงเรียนต่างๆ ไม่สามารถจ้างอาจารย์ชาวต่างประเทศซึ่งต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงได้ การใช้สื่อมวลชนจึงสนองความต้องการดังกล่าว

๓. การขาดแคลนอุปกรณ์ประกอบการสอน ในการเรียนการสอนในบางวิชา จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนต่างๆ เข้ามาช่วยด้วย จึงจะทำให้การเรียนนั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ภาพจากสถานที่จริง ๆ การแสดงท่าทางที่ถูกต้อง เสียงประกอบต่างๆ ตลอดจนเครื่องมือหรือสิ่งใดก็ตามที่จำเป็นในการสอน เช่น ในการสอนวิทยาศาสตร์ ทั้งวิชาชีววิทยา เคมี และ ฟิสิกส์ จำเป็นต้องใช้เครื่องมือต่างๆ เป็นจำนวนมาก ในการสอนวิชาสังคมศึกษา ไม่สามารถจะพานักเรียนหรือนักศึกษาไปดูสถานที่ทางประวัติศาสตร์ ภูมิประเทศในลักษณะต่างๆ ความเป็นอยู่ของประชากรในภูมิภาคต่างๆ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้สามารถใช้โทรทัศน์หรือภาพยนตร์ช่วยแก้ปัญหาได้

๔. ผู้เรียนอยู่กระจ่ายและห่างไกลออกไป ปัจจุบันนี้ประชาชนในส่วนต่างๆ ของประเทศ ต่างต้องการหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อเป็นการเพิ่มคุณวุฒิให้กับตนเอง โดยต้องการที่จะทำงานประจำของตนไปตามปกติ ส่วนเวลาที่ว่างจากการทำงานก็ไต่ไปเรียนด้วยการเรียนนี้อาจจะเป็นการเรียนจากบทเรียนทางโทรทัศน์ วิทยุ เทปบันทึกเสียง หรือ คาราเรียน หรือ บทเรียนแบบโปรแกรมก็ได้ นักศึกษาเหล่านั้นอาจจะอยู่กระจ่ายอยู่ในส่วนต่างๆ ของประเทศไทย หากไม่มีสื่อมวลชนดังกล่าวแล้ว เขาก็จะไม่มีโอกาสที่จะหาความรู้เพิ่มเติมหรือเลื่อนวิทยฐานะได้เลย สื่อมวลชนจึงมีส่วนในการแก้ปัญหาดังกล่าว

๕. ความต้องการความรู้เพิ่มเติม ปัจจุบันเราถือกันว่าการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เป็นสิ่งที่จะต้องทำอยู่ตลอดเวลา ไม่ใช่เฉพาะในขณะที่กำลังอยู่ในสถานบันการศึกษาเท่านั้น เมื่อจบการศึกษาแล้วไม่ว่าจะประกอบอาชีพในด้านใด ก็จำเป็นต้องพัฒนาความรู้ความสามารถให้มากขึ้นไปอีก จะเห็นได้ว่าตามบริษัทห้างร้านต่างๆ ตลอดจนหน่วยงานต่างๆ ยังมีความนิยมที่จะส่งบุคลากรของตนไปรับการอบรม ศึกษานาน ฝึกงาน ฯลฯ เพื่อหาความรู้และเพิ่มทักษะให้กับบุคลากรของตน เพื่อประโยชน์ในการทำงานคาน้ำหนักให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น แม้แต่ผู้ที่ทำงานส่วนตัวทั้งทางด้านเกษตรกรรม ช่างฝีมือแรงงาน ตลอดจนการค้าเป็นธุรกิจต่างๆ ก็ยังจำเป็นต้องในการพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานให้ดีขึ้นด้วยกันทั้งสิ้น เกษตรกรก็จะต้องหาวิธีว่าทำอย่างไรจึงจะเพิ่มผลผลิตให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ โดยจะต้องมีการแก้ปัญหาโดยการปราบศัตรูพืชที่มาเบียดเบียน การใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนศึกษาความต้องการของตลาดกำลังต้องการสินค้าชนิดใดมาก ส่วนช่างฝีมือก็จะต้องหาวิธีที่จะปรับปรุงคุณภาพของสิ่งประดิษฐ์ให้ดีขึ้น ฯลฯ ส่วนในการค้าเป็นธุรกิจต่างๆ ก็จะต้องรู้สภาพการเปลี่ยนแปลงของตลาดสินค้าชนิดใดกำลังได้รับความนิยมและราคากำลังขึ้น สินค้าชนิดใดกำลังล้นตลาด สิ่งเหล่านี้ก็จะช่วยให้การทำงานบรรลุเป้าหมาย

รูปแบบของสื่อมวลชน

คามที่โคกอำนาจมาแฉว่า สื่อมวลชนนั้นหมายถึงสื่อที่ใช้ในการติดต่อกับประชาชน โดยทั่วไป เป็นสิ่งช่วยในการส่งข่าวสารต่างๆ ทั่วไปได้ไกลที่สุด ผู้รับสารมีจำนวนมากที่สุด และเข้าไปในซอกเล็กซอกน้อยได้มากที่สุด รูปแบบของสื่อมวลชนมีอยู่ด้วยกัน 3 รูปแบบคือ

1. วัสดุสิ่งพิมพ์ โคกัสิ่งที่ทำมาจากกระดาษ แฉนำมาเข้ารูปเล่ม หรือ ไม่นำมาพิมพ์รวมเป็นปึก โคกัหนังสือพิมพ์รายวัน วารสาร คำราเรียน นิตยสาร หนังสือ อ่ามประกอบ คู่มือการเรียนการสอน ฯลฯ เป็นต้น
2. เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ โคกัเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ อาจจะมีทั้งระบบเครื่องกล และ ระบบอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เครื่องนี้สามารถใช้กับไฟฟ้าตามบ้าน หรือ แบตเตอรี่โดยทั่วไปก็ได้ เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในขบวนการสื่อสารมวลชนโคกั เครื่องที่ใช้ในการส่งและการรับวิทยุ เครื่องที่ใช้ในการส่งโทรทัศน์และรับโทรทัศน์ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องขยายเสียง เครื่องช่วยสอน เครื่องส่งภาพวิดีโอ เครื่องส่งโทรภาพและเครื่องรับโทรภาพ เครื่องส่งโทรพิมพ์และเครื่องรับโทรพิมพ์ ฯลฯ
3. เครื่องฉายและวิศุฉาย โคกัเครื่องฉายและวิศุที่ใช้กับเครื่องฉายต่างๆ เช่น สไลด์กับเครื่องฉายสไลด์ फिल्मสตริปกับเครื่องฉาย फिल्मสตริป เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ และแผ่นภาพโปร่งใส เครื่องฉายไมโครฟิล์มและไมโครฟิล์ม ฯลฯ สิ่งเหล่านี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดรายการโทรทัศน์ หรือ ภาพยนตร์ และ สื่อมวลชนอื่นๆ เป็นอันมาก

คุณสมบัติที่แตกต่างกันของสื่อมวลชนแต่ละประเภท

สื่อมวลชนแต่ละประเภทอาจจะเป็นหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และ ภาพยนตร์ จะมีข้อดีเกินที่แตกต่างกัน และมีข้อจำกัดที่แตกต่างกันในเรื่องต่อไปนี้

1. เวลาและเนื้อที่ ข่าวของสื่อมวลชนในแต่ละประเภท บางชนิดต้องคำนึงถึงเรื่องเวลา เช่น วิทยุ โทรทัศน์ และ ภาพยนตร์ ส่วนที่จะเป็นข่าวจะมีได้มากหรือน้อย จะต้องคำนึงถึงช่วงเวลาที่มีอยู่จำกัด เพราะฉะนั้นผู้ที่จะมีบริหารงานวิทยุ โทรทัศน์ หรือ ภาพยนตร์ จะต้องมีการแบ่งช่วงเวลาอย่างเหมาะสม เช่น จะเป็นรายการบันเทิง การศึกษา โฆษณา หรือ ข่าว อย่างละเท่าใด ส่วนการทำหนังสือพิมพ์นั้น ผู้ที่ทำหน้าที่บรรณาธิการก็คือผู้ที่จัดสรรเนื้อที่ในหน้าหนังสือพิมพ์ที่มีอยู่อย่างจำกัด เช่น 16 หน้า หรือ 20 หน้า เพื่อเป็นเนื้อหาของข่าวประเภทต่างๆ เช่น ข่าวอาชญากรรม ข่าวการเมือง ข่าวต่างประเทศ ข่าวสังคมหรือข่าวการเมือง อย่างละเท่าใด

2. ความรวดเร็วในการเสนอข่าว สื่อมวลชนทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และ ภาพยนตร์ ต่างก็มีความต้องการสิ่งเดียวกันคือความรวดเร็วในการเสนอข่าว ทำอย่างไรจึงจะทำให้ข่าวไปถึงยังประชาชนได้รวดเร็วที่สุด

หนังสือพิมพ์ก็จะทำในลักษณะแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ โดยแบ่งกันไปเป็นหน้าๆ โดยมีบรรณาธิการแต่ละส่วนทำหน้าที่รับผิดชอบและเป็นผู้ประสานงาน ระบบการพิมพ์ก็ใช้วิธีการที่รวดเร็วและทันกับเวลา

ส่วนวิทยุ โทรทัศน์ ก็คิดกันในแง่ว่า ทำอย่างไรจึงจะนำข่าวมาเสนอให้รวดเร็วที่สุด จึงมีผู้คิดวิธีการถ่ายทอดสด การส่งข่าวภาพและนักข่าวออกไปหาข่าวเอง มีการถ่ายทอดรายการสดตามดาวเทียม การส่งข่าวและรับข่าวจากโทรทัศน์ ฯลฯ

3. การให้ประชาชนมีส่วนร่วมด้วย ในฐานะที่สื่อมวลชนโดยทั่วไปมุ่งประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ โดยถือว่าประชาชนเป็นผู้รับสาร และสื่อมวลชนทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสาร ต่างก็มีวัตถุประสงค์ประสงค์เหมือนกัน คือ ต้องการให้บุคคลวิทยุ โทรทัศน์หรือภาพยนตร์ ผู้ฟังวิทยุ และผู้ที่อ่านหนังสือพิมพ์ได้ให้การสนับสนุน ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องหาวิธีที่จะต้องการความต้องการของประ

ชาวชนส่วนใหญ่ หรือ กองการทราบ "ประชามติ" ฉะนั้นรายการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นรายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ และ หนังสือพิมพ์ ต่างก็มุ่งหวังที่จะจึกรายการในรูปแบบส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม เช่น การจึกรายการตอบปัญหาต่างๆ โดยให้ประชาชนได้ส่งจดหมายไปแสดงความคิดเห็น หรือ ถามปัญหา และทางวิทยุ โทรทัศน์ หรือ หนังสือพิมพ์จะได้นำหน้าที่ตอบคำถามต่างๆ ทำให้การสื่อสารของสื่อมวลชนต่างๆ มีลักษณะเป็นการสื่อสารสองทางหรือ "บุคคลวิถี" เป็นต้น

4. ความมั่นคงของเนื้อข่าว โดยทั่วไปแล้วรายการวิทยุ โทรทัศน์ ไม่มีความมั่นคงถาวรเหมือนกับข่าวในหนังสือพิมพ์ หรือ ภาพยนตร์ ถึงแม้ว่ารายการวิทยุและโทรทัศน์จะมีการบันทึกเอาไว้ก็ตาม แต่การออกอากาศในช่วงเวลาสั้นๆ ผู้ฟังจะฟังเพียงครู่เดียว แล้วก็ผ่านไป แต่ข่าวที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์นั้นเป็นข่าวในช่วงระยะเวลาอันยาวนาน สามารถตรวจสอบข่าวใดโดยวิธีการอย่างง่ายๆ ก็คือการอ่านหนังสือพิมพ์เล่มนั้นอีกครั้งหนึ่ง หากมีข้อความใดที่เป็นการละเมิด หรือ หมิ่นประมาท ก็อาจจะฟ้องร้องได้ ส่วนวิทยุและโทรทัศน์ไม่ค่อยจะมีโอกาสตั้งถ่วง

5. ความน่าเชื่อถือใจของข่าว ข่าวโดยทั่วไปมีความสำคัญอยู่ที่ความรวดเร็ว หนังสือพิมพ์ทุกฉบับ วิทยุแต่ละสถานี หรือ โทรทัศน์แต่ละช่องจะต้องทำงานแข่งกัน ใครจะได้ข่าวเร็วกว่ากัน หรือข่าวที่หายากมากกว่ากัน ความรวดเร็วในการได้รับข่าวมานี้จะ เป็นปฏิกิริยาคล้อยกับความน่าเชื่อถือใจ การตรวจสอบข่าวว่าถูกต้องหรือน่าเชื่อถือใจของวงการทหารเราเรียกว่า "ข่าวกรอง" ซึ่งจะได้อ่านมาจากหลายๆ ทางด้วยกัน เช่น ข่าวจากตำรวจตระเวนชายแดน ข่าวจากสายลับชาวเรา ข่าวจากผู้ที่ท่องเที่ยวได้ และ ข่าวจากต่างประเทศ ข่าวในหลายๆ ทางนี้จะยืนยันซึ่งกันและกัน ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มความน่าเชื่อถือใจของข่าวให้มากยิ่งขึ้น ในการจัดทำหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ก็เช่นเดียวกัน ในการรายงานข่าว เพื่อให้ผู้ดูหรือผู้ฟังหรือผู้อ่านได้ตัดสินใจว่า ควรจะให้ความเชื่อถือมากน้อยเพียงใด จึงจำเป็นจะต้องบอกได้ว่าข่าวนั้นได้มาจากแหล่งข่าวใด เช่นข่าวจากผู้อยู่ข่าวประจำสหประชาชาติ ผู้สื่อข่าวจากจังหวัดจันทบุรี ฯลฯ

ความมุ่งหมายของการจัดวิทยุและโทรทัศน์เพื่อการศึกษา

ในการดำเนินงานวิทยุกระจายเสียง และ วิทยุโทรทัศน์เพื่อศึกษานั้น ทางรัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่งชื่อ "คณะกรรมการประสานงานวิทยุกระจายเสียง และ วิทยุโทรทัศน์" โดยมีปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานฯ และ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ เป็นรองประธานฯ เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ.2513 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อเผยแพร่ความรู้ในเรื่องราวต่างๆ ที่จะช่วยให้ผู้ฟังวิทยุ และ ทีวีโทรทัศน์ได้ดำเนินชีวิตที่เป็นสุข เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และ เป็นพลเมืองดีของประเทศ

สำหรับการให้การศึกษานั้นก็มุ่งให้การศึกษาแก่บุคคลทั่วไป โดยไม่จำกัดว่าจะอยู่ในวัยเล่าเรียนในโรงเรียน หรือ ในระดับอุดมศึกษา โดยมีความมุ่งหมายที่สำคัญดังนี้

1. เพื่อเป็นการชักนำให้ประชาชนตื่นตัวในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ วิธีการใหม่ๆ เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น มีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และสามารถนำไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม
2. ส่งเสริมให้รู้จักคุณค่าของวัฒนธรรม และ จารีตประเพณีของไทย เพื่อที่จะได้ช่วยกันบำรุงรักษาให้คงอยู่ต่อไป
3. ส่งเสริมให้ประชาชนได้สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ และ รู้จักเสียสละผลประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม
4. ปลุกฝังให้ประชาชนได้รู้จักการคิดด้วยเหตุผล ไม่เป็นคนที่เชื่อใครง่ายๆ รู้จักมองการณ์ไกล และไม่คิดสินปัญหาต่างๆ ด้วยอารมณ์
5. รู้จักเอาใจใส่สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม
6. ส่งเสริมให้ประชาชนเป็นผู้ที่มีรับผิดชอบ รู้จักการอ่านหนังสือที่ดีและมีประโยชน์ รู้จักคุณค่าของการฟังดนตรี และ การดูศิลปกรรมและศิลปวัตถุ
7. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรักชาติ และการแสดงความรักชาติในทางที่ถูกต้อง
8. สนับสนุนโครงการต่างๆ ที่ช่วยพัฒนาความเจริญของประเทศชาติ
9. การใช้วิทยุกระจายเสียง และ วิทยุโทรทัศน์เพื่อช่วยในสถาบันการศึกษา เห็นควรให้อยู่ในดุลยพินิจของสถาบันการศึกษาศึกษานั้นๆ เนื่องจากจะต้องมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับหลักสูตร ประมวลการสอน และ วิธีสอน

ความรู้ที่ควรนำมา เผยแพร่ทางวิทยุและโทรทัศน์

ในการพิจารณาถึงความรู้ที่ควรนำมาเผยแพร่ทางสถานีวิทยุกระจายเสียง และ สถานีวิทยุโทรทัศน์นั้น ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่สำคัญไว้ดังต่อไปนี้

1. ความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่การประกอบอาชีพของประชาชน
2. ความรู้วิชาสามัญสำหรับผู้ที่ไม่มีโอกาสเรียนในสถานบันการศึกษา
3. ความรู้ที่ควรทราบและจำเป็นต้องทราบ เพื่อสามารถปฏิบัติตนตามสิทธิ และหน้าที่ ที่กฎหมายหรือระเบียบวัฒนธรรม และ จารีตประเพณีของบ้านเมือง กำหนดไว้
4. ความรู้ที่ก่อให้เกิดความร่วมมือใจกัน เพื่อสร้างสรรค์ความก้าวหน้าให้กับสังคมโดยรวม
5. ความรู้ในการวินิจฉัย หรือ ตัดสินใจ ในเรื่องที่มีผลต่อส่วนรวมได้ถูกต้อง
6. ความรู้ในเรื่องของคุณธรรมที่จะช่วยให้ประชาชนได้คำนึงถึงส่วนรวมในปัจจุบัน และความสุขความเจริญของเยาวชนในอนาคต
7. ความรู้ที่จะช่วยให้ประชาชนมีมนุษยธรรม ให้อภัย กับความเจริญทางค่านิยมวัตถุ
8. ความรู้ในเรื่องทรัพยากรของชาติ พร้อมทั้งได้ทราบถึงประโยชน์ การป้องกัน และ การบำรุงรักษาทรัพยากรของชาติได้คงอยู่
9. ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี
10. ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ในระบอบที่คนทั่วไปไม่รู้
11. ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ และ โภชนาการ
12. ความรู้เกี่ยวกับศิลปะ และ คนตรี ที่จะช่วยให้ประชาชนได้รับความเพลิดเพลิน โดยสมควรแก่โอกาส และ ไม่นำไปสู่ความเสื่อม

บรรทัดฐานที่กำหนดไว้ในการจัดรายการวิทยุและโทรทัศน์

เพื่อให้วิทยุกระจายเสียง และ วิทยุโทรทัศน์ได้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนอย่างแท้จริง จึงได้มีข้อกำหนดบรรทัดฐานที่ใช้ในรายการไว้ดังนี้

1. ใช้ภาษาที่ง่าย ๆ ถูกต้อง และสามารถเข้าใจได้ทันที
2. เลือกใช้ลักษณะรายการให้เหมาะสมกับประเภทของเรื่อง
3. เป็นไปตามมารยาท และ รสนิยมที่ดี
4. ไม่นำสิ่งที่เคารพตามวัฒนธรรมและประเพณี มาทำเป็นเรื่องขบขัน หรือล้อเลียน
5. ไม่เป็นการแสดงที่ผู้เขานำไปทำตามอย่างแล้วเกิดความเสียหาย
6. ไม่ก่อให้เกิดความรู้สึกสยดสยอง หวาดเสียว หวาดกลัว หรือ แสดงความทารุณ
7. งดเว้นการกล่าวถ้อยคำและรายละเอียดที่ไม่เหมาะสม ที่จะนำมาแสดงในที่สาธารณะ หรือ คอหน้าเยาวชน แม้จะเป็นเรื่องของวิชาการก็ตาม
8. รายการเพื่อการศึกษาควรเสนอโดยไม่ปะปนกับการโฆษณาสินค้า
9. ไม่เป็นการแสดงหรือกล่าวที่ลบหลู่ล่วงเกินผู้ใด
10. การแสดงความคิดเห็นควรมีสัมมาคารวะ
11. ไม่ทำให้ผู้ชมรายการได้รับความอับอาย หรือ ได้รับความสะเทือนใจ
12. ไม่เป็นการยั่วยุให้ประทุพพิษในทางที่เสื่อมเสียศีลธรรม วัฒนธรรม และ ประเพณีของบ้านเมือง
13. เสนอข้อเท็จจริงให้ถูกต้อง และไม่เสนอแต่เพียงบางส่วนหรือบางแง่ อันจะทำให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนในเรื่องที่สำคัญ
14. ไม่ใช้วิธีขู่หรือปลุกปั่นอารมณ์ให้เชื่อตาม แต่จะต้องใช้วิธีชี้แจงข้อเท็จจริง เพื่อให้ประชาชนจะได้ตัดสินใจหรือแก้ปัญหาได้โดยไม่ผิดพลาด
15. ไม่ส่งเสริมให้แก้ปัญหาด้วยอารมณ์
16. ไม่ทำให้เกิดทัศนคติในทางที่ทำลายศรัทธาอันเป็นแก่นสารของชีวิต เช่น ความศรัทธาในศาสนา บิคารมารคา และ ชีวิตในครอบครัว เป็นต้น

17. ไม่ทำให้เกิดความเกลียดชัง หรือ ความแตกแยกกันระหว่างคนที่ต่างฐานะ
อาชีพ ศาสนา เชื้อชาติ และ อุดมคติ

จรรยาบรรณสำคัญ 7 ประการที่สื่อมวลชนควรยึดถือคือ รับผิดชอบ รักเสรีภาพ รักอิสระ
มีความจริงใจ มีความเที่ยงธรรม มีน้ำใจนักกีฬา และมีมารยาทดี

หน้าที่สำคัญ 4 ประการของสื่อมวลชนคือ เสนอข่าวสาร ให้ความบันเทิง ให้ความรู้ และ แสดงประชามติ

บทบาทของหน่วยราชการในการจัดรายการวิทยุและโทรทัศน์

เพื่อให้การประสานงานระหว่างกระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ กับ สถานีวิทยุกระจายเสียง และ สถานีวิทยุโทรทัศน์เป็นไปอย่างใกล้ชิด คณะกรรมการประสานงานวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินงานไว้ดังต่อไปนี้

1. จะต้องมีการประชุมหารือระหว่างหน่วยงานราชการนั้นๆ กับ สถานีวิทยุกระจายเสียง หรือ สถานีวิทยุโทรทัศน์ เพื่อจะได้เข้าใจในหลักการให้ตรงกันเสียก่อน แล้วจึงจะกำหนดวิธีการดำเนินงานต่อไป

2. สำหรับในขั้นดำเนินงานนั้น ทางสถานีวิทยุกระจายเสียง หรือ สถานีวิทยุโทรทัศน์จะเป็นผู้กำหนดแนวทางของทางสถานี ในการทำหน้าที่เพื่อประโยชน์ของชุมชนให้ทางหน่วยราชการใดรับทราบ ส่วนหน่วยราชการจะต้องส่งหัวข้อเรื่องที่จะออกเผยแพร่ทางสถานีวิทยุ หรือ สถานีโทรทัศน์ ให้ทางสถานีใดรับทราบ

3. สถานีวิทยุกระจายเสียง หรือ สถานีวิทยุโทรทัศน์ กับ หน่วยราชการ จะร่วมกันพิจารณาว่า หน่วยราชการใด สถานีใด จะร่วมงานกัน แล้วแจ้งให้หน่วยราชการที่รับผิดชอบในเรื่องของสื่อมวลชน หรือ คณะกรรมการ(ตามข้อ 5) ทราบ

4. สถานีวิทยุกระจายเสียง หรือ สถานีวิทยุโทรทัศน์ กับ หน่วยราชการที่ตกลงจะร่วมงานกัน ปรีกษาหารือถึงเรื่องที่จะเผยแพร่ ตลอดจนวิธีการจัดรายการ การเขียนบท และ การผลิตรายการ

5. ให้มีคณะกรรมการดูแลรับผิดชอบประสานงาน และ พิจารณาแก้ไขปัญหาคัดค้านของต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามความมุ่งหมาย

การดำเนินงานเพื่อให้รายละเอียดไปถึงประชาชน

ในการนี้ได้มีการนำเอาวิธีการแก้ปัญหาเกี่ยวกับ การให้คลื่นของสถานีถึงประชาชน การรวบรวมกำลังของสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ การจัดหาเครื่องรับ และ การใช้รายการวิทยุกระจายเสียง และ วิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ก. การดำเนินการให้คลื่นวิทยุและคลื่นโทรทัศน์ของสถานีฯ ให้ไปถึงประชาชน โดยมีวิธีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. ในการดำเนินงานวิทยุกระจายเสียง และ วิทยุโทรทัศน์ นั้นจะต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมาก หากออกอากาศไปแล้วรับไม่ได้ก็เป็นการสิ้นเปลืองโดยเปล่าประโยชน์ ฉะนั้นควรควบคุมการใช้คลื่นวิทยุ และ วิธีการส่งคลื่นวิทยุ

2. ควรแนะนำให้ผู้ใช้เครื่องรับไฟฟ้าที่อาจจะส่งคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าไปรบกวนเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียง และ วิทยุโทรทัศน์ พ.ศ.2498 มาตรา 12

ข. การรวมกำลังสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์

หน่วยราชการเจ้าสังกัดควรกำหนดนโยบายของสถานีให้ชัดเจน ควบคุมรายการไม่ปล่อยให้เอกชนจับตามความพอใจโดยลำพัง การที่สถานีมีนโยบายแน่ชัดจะช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ง่ายแก่การที่จะแบ่งสรรงาน และการรวบรวมกำลังกันสนับสนุนโครงการที่สำคัญที่จะมีผลต่อการพัฒนา

ค. การจัดหาเครื่องรับวิทยุ และ เครื่องรับโทรทัศน์

1. ควรหาทางช่วยให้ประชาชนได้มีเครื่องรับที่มีคุณภาพดีในราคาที่ย่อมเยา

2. ในกรณีที่ส่วนราชการต้องการใช้วิทยุกระจายเสียง และ วิทยุโทรทัศน์ ในการสนับสนุนโครงการใด เช่น การส่งเสริมอาชีพ หรือ การพัฒนาในชุมชนบางแห่ง อาจจำเป็นต้องช่วยจัดหาเครื่องรับให้ เพื่อคนในหมู่บ้านนั้นจะได้มาฟังร่วมกัน ซึ่งเป็นโอกาสให้ได้ชักนำให้ช่วยกันคิดช่วยกันแก้ปัญหา เกิดความพร้อมเพรียงที่จะใช้วิชาการและวิธีการใหม่ๆ

3. การจัดหาเครื่องรับวิทยุ และ โทรทัศน์ หากสามารถใช้งบประมาณแผ่นดินได้ก็จะเป็นการดี แต่ถ้าไม่มีก็อาจขอความร่วมมือจากองค์การหรือมูลนิธิ หรือชักชวนให้ห้างร้านบริจาค หรือชักชวนให้คนในหมู่บ้านได้ร่วมบริจาคการคนละเล็กละน้อย จะทำให้ทุกคนรู้สึกว่ามีส่วนควย การบริจาคจะต้องแสดงบัญชีและจะต้องระมัดระวังไม่ให้ เกิดความเดือดร้อนหรือความแฉงใจ เพราะทำให้การดำเนินงานขั้นต่อไปไม่เป็นที่ศรัทธาของคนในหมู่บ้าน

4. การเลือกเครื่องรับควรคำนึงถึงความเหมาะสมทางเทคนิค และสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น

5. สถานที่เก็บรักษาเครื่องรับวิทยุและโทรทัศน์ ควรเป็นแห่งเดียวกับที่จะให้คนในหมู่บ้านมาฟังและมาชม และควรมีผู้ดูแลที่เชื่อถือได้

6. จะต้องมีกฏแนะนำการใช้เครื่องรับวิทยุและเครื่องรับโทรทัศน์ เช่นการเปิดปิด ข้อควรปฏิบัติ เพื่อให้เครื่องรับใช้ไ้คงทนถาวรเป็นต้น

7. ค่าใช้จ่าย ตลอดจนค่าซ่อมแซมจะต้องตั้งไว้ในงบประมาณ ถ้าขีดของประการใดก็ควรได้รับการตกลงกันไว้ให้จ่ายได้จากยอดใด เพื่อมิให้เป็นอุปสรรคแก่การดำเนินงาน

ง. การใช้รายการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา มีหลักการที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. หน่วยงานที่จะจัดรายการทางสถานีวิทยุกระจายเสียง และ สถานีวิทยุโทรทัศน์ เพื่อสนับสนุนโครงการใด ควรวางแผนการใช้และแผนการจัดทำรายการพร้อมกัน

2. ควรจะให้มีการประชุมผู้ที่จะร่วมงานทุกฝ่ายเพื่อประสานงานกัน

3. จะต้องจัดให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในส่วนภูมิภาค หรือท้องถิ่นที่โครงการนั้นคลุมไปถึง

4. จะต้องประกาศรายการวิทยุกระจายเสียง และ วิทยุโทรทัศน์ ให้ทราบล่วงหน้า นานพอควร และรายการใดที่ต้องการให้ค่าใช้จ่ายประโยชน์กันอย่างกว้างขวาง ควรประกาศทางหนังสือพิมพ์ด้วย

นอกจากนั้นทางสถานีวิทยุกระจายเสียง และสถานีวิทยุโทรทัศน์ควรจะได้มีการส่งเสริมให้มีรายการที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้ฟังและผู้ชมรายการส่วนน้อยด้วย

การสำรวจ การวัดผล และการส่งเสริมสถานีวิทยุและวิทยุโทรทัศน์

การสำรวจและการวัดผล ตลอดจนการส่งเสริมสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ มีหลักในการดำเนินงานดังต่อไปนี้

ก. การสำรวจและการวัดผล

1. ควรมีการสำรวจและการวัดผล เพื่อให้ทราบว่ามีความจำเป็นที่จะต้องจัดรายการประเภทใดชิ้นอื่น และเพื่อทราบว่ารายการที่จัดไปแล้วมีังเกิดผลอย่างไร
2. การสำรวจและการวัดผล อาจทำเฉพาะเรื่องหรือหลายๆ เรื่องในคราวเดียวกัน และอาจทำเฉพาะสถานีหรือรวมกันหลายๆ สถานีก็ได้
3. การสำรวจและการวัดผลอาจจะทำร่วมกัน หรือขอความร่วมมือจากสถาบันการศึกษาหรือสถาบันวิจัย
4. ควรจัดให้มีการประชุมสัมมนาเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนงานสำรวจและการวัดผล

ข. การส่งเสริมสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์

1. ควรส่งเสริมให้สถานีวิทยุกระจายเสียง และ สถานีวิทยุโทรทัศน์ มีความคิดริเริ่มในการจัดรายการให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างแท้จริง
2. ควรมีการฝึกอบรมหรือบรรยายความรู้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ทุกแห่งจะได้รับความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ
3. ส่วนราชการหรือคณะกรรมการที่รับผิดชอบสื่อมวลชนหรือมหาวิทยาลัย ควรส่งเสริมหรือร่วมกันจัดให้มีการอบรม การประชุมทางวิชาการ เพื่อเผยแพร่ประสบการณ์และความรู้เรื่องสื่อมวลชนใหม่ๆ ทุกๆ ปี หรือ ทุก 2 ปี
4. สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ควรเปิดโอกาสและสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ ให้ได้รับการฝึกอบรมและฟังการบรรยายทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมงานวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์

5. รัฐบาลควรสนับสนุนในค่านงบประมาณเพื่อการสัมมนาและการฝึกอบรมงานวิทยุและโทรทัศน์

6. ส่วนราชการและมหาวิทยาลัยควรแจ้งให้สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ทราบความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับแผนงานหรือโครงการ การประชุมทางวิชาการ หรือ ปรากฏา เพื่อให้เจ้าหน้าที่สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ได้ทราบนโยบาย และ พังความคิดเห็นจากผู้มีความรู้ ความชำนาญ ในสาขางานที่จะเป็นประโยชน์แก่สังคมด้วย

7. หน่วยงานของทางราชการที่รับผิดชอบงานสื่อมวลชน และ มหาวิทยาลัยที่สอน วิชาการสื่อสารมวลชน ควรร่วมกันพิจารณาให้รางวัลแก่สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุ โทรทัศน์ที่ดำเนินงานเป็นประโยชน์ต่อสังคม การพิจารณาให้รางวัลควรมีกำหนดเวลาที่แน่นอน เช่น ทุกๆ 3 ปี

8. ควรให้รางวัลแก่รายการประเภทต่างๆ ที่ดีเยี่ยม และให้รางวัลแก่สถานีวิทยุ และสถานีโทรทัศน์ที่ผลิตรายการได้ดีกว่าสถานีอื่นๆ

9. กรรมการที่ตัดสินควรประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารมวลชน ผู้แทนสมาคมภาษาและหนังสือ สมาคมผู้ปกครอง โรงเรียน มหาวิทยาลัย และ ผู้ชำนาญ งานในเรื่องนี้

หน้าที่สำคัญของสื่อมวลชนคือการการ เสนอข่าวตามความเป็นจริงและ เที่ยงธรรม